

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Viestinnän laitos	
Tekijä-Författare-Author Oksa, Elena			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kotiin vai töihin? : Pienten lasten äidit ja hallinta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Viestintä			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-12-7	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 69 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Suomessa perheillä voi nähdä olevan lakisääteisten oikeuksien nojalla vapaus valita toisaalta päivä- ja kotihoidon ja toisaalta kotiäitiyden ja -isyyden välillä. Näiden lakisääteisten oikeuksien lisäksi valintoja ohjaavat myös yhteiskunnassa vallitsevat, lakiin kirjaamattomat käytännöt ja toimintatavat. Tässä työssä tavoitteenani on ymmärtää sitä, mitkä asiat ohjaavat äitien tekemiä valintoja työn ja kodin välillä. Lähestyn aihetta Michel Foucault'n hallinnan käsitteen ja sen ympärille muotoutuneen erityisen hallinnan tutkimustavan avulla.</p> <p>Aineistonani käytän äitien internetin keskustelupalstalla käymää keskustelua. Keskustelupalstan ymmärrän paikkana, johon äidit kokoontuvat keskustelemaan tärkeänä pitämistään asioista. Analysoimalla tässä tilassa käytävää keskustelua ja tarkastelemalla analyysin tuloksia yhteiskunnallista kontekstia vasten esitän hallinnan teoreettisesta näkökulmasta käsin tulkinnan siitä, miten äidit tulevat hallituiksi tilanteessa, jossa perhe valitsee pienen lapsen (0-3-v.) hoitomuodoksi joko kotihoidon tai kodin ulkopuolisen päivähoidon. Lisäksi tarkastelen sitä, miten äidit hallitsevat itse itseään kyseisessä tilanteessa.</p> <p>Aineiston analyysin perusteella voi sanoa, että hallinta toimii moraalien alueella. Se tuottaa moraalisiin sääntöihin, jonka mukaan kotihoito on ensisijainen ("oikein") ja päivähoito toissijainen vaihtoehto ("väärin"). Kyseessä on epäsuora, ei lakiin tai ohjeeseen perustuva sääntö, joka pyrkii ohjaamaan toimintaa. Puheessa sääntö tuotetaan toisaalta tukeutumalla kehityspsykologian tutkimustietoon ja sanastoon, toisaalta ketjuttamalla yksittäiset väittämät kokonaisuudeksi. Hallinta näyttää myös määrittelevän, ketä sääntö koskee. Äiti-instituutiolla ja siihen sisään rakennetulla ajatuksella äidin roolista kodin- ja lasten hoivaajana, on tässä merkittävä rooli. Äitiyden ja isyyden erottelun kautta eri sukupuolta oleviin vanhempiin latautuu erilaisia odotuksia. Myös yhteiskunnassa vallitsevat käytännöt tukevat enemmän äidin kuin isän kotiin jäämistä. Valintatilanteessa, jossa perhe päättää alle 3-vuotiaan lapsensa hoitojärjestelystä edellä sanottu tarkoittaa sitä, että kotihoito näyttäytyy päivähoitoa parempana vaihtoehtona ja että äidin kotiin jäämistä näyttää puoltavan useampi asia kuin isän. Tavat, joilla on totuttu ajatamaan saavat tukea ympäröivistä rakenteista ja aina kun asioita tehdään totutulla tavalla, rakenteet myös vahvistuvat. Hallinta tuottaa kokonaisuuden, joka "työntää" naiset kotiin. Samalla se rajoittaa valinnanvapautta, mikä näkyy mm. siten, että osa äideistä tuntee ristiriitaa työn ja kodin välillä tekemästään valinnasta.</p> <p>Ehkä selvimmän aineistosta esiin nouseva itsehallinnan tapa on kotiäitien käyttämä periodimainen ajattelu. Näkemällä kotonaoloaikansa lyhyenä ajanjaksona kotiäidit näyttävät lieventävän kotiin jäämistä heille aiheuttamaa ristiriitaa. Toinen selkeä ristiriitaa lieventävä ajattelutapa on tukeutuminen yhteiskunnalliseen näkökulmaan. Työssäkäyvät korostavat antavansa osaamisensa yhteiskunnan käyttöön ja maksavansa veroja, kotiäidit taas sitä, että hoitamalla lapsensa kotona he säästävät yhteiskunnan varoja. Myös itse keskustelun voi nähdä olevan itsehallintaa. Keskustelun kautta äidit työväivät omia ajatustapojaan suhteessa heille epäsuorasti annettuun moraalisiin sääntöihin.</p> <p>Foucault'n lisäksi olen tukeutunut työssä kahden hallinnan analytiikan tutkijan, Mitchell Deanin ja Nikolas Rosen tuotantoon. Lisäksi Anu Kantolan väitöskirja ja Ilpo Helénin Foucault'n työtä käsittelevät artikkelit ovat olleet työssä merkittävänä apuna. Keskustelun kontekstia hahmottavissa työn osissa olen tukeutunut erityyppisiin aiheesta käytävää keskustelua kehystäviin lähteisiin kuten aikalaispuheenvuoroihin.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords hallinta internet keskustelupalsta äitiys kotihoito päivähoito			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			